

EGYÜTT OLVASUNK – MESÉKET OLVASTAK A SZLOVÁKIAI ALAPISKOLÁKBAN

Az SzK Oktatási Minisztériuma 2016. október 24-én közös meseolvasást szervezett néhány szlovákiai alapiskolában. Ebbe a rendezvénybe természetesen bekapcsolta az iskolák vezetését is. A kezdeményezés célja az volt, hogy az iskolai könyvtárak nemzetközi napján ezáltal is erősítse a tanulók olvasáshoz való viszonyát. A minisztérium azt tanácsolta az iskoláknak, hogy a mesét az iskola tanítási nyelvén olvassák. Arra kérte azokat az ukrán, ruszin és német nemzetiségi iskolákat, amelyekben az egyes tantárgyakat ugyan szlovák nyelven tanítják, de külön tantárgyként oktatják a tanulók anyanyelvét, hogy a mesét következetesen a tanulók anyanyelvén olvassák. Peter Plavčan oktatási miniszter az említett napon Pozsony-Dévényfaluban, a Bukovčan utcai Alapiskolában, Peter Krajňák államtitkár pedig Pozsonypüspökin, a Közös Igazgatású Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában és Óvodában olvasott mesét. A minisztérium ezzel a példamutató gesztussal szeretné erősíteni a tanulóknak az összefogás, az összetartozás érzését, és ezzel párhuzamosan a rendszeres olvasás fontosságára akarja irányítani a tanulók figyelmét, hiszen a 2016/2017-es tanévet az olvasottság, az olvasási készségek fejlesztése évének nyilvánította. Tette ezt azért is, mert a Certifikált Mérések Nemzeti Intézetének (NÚCEM) felmérése igazolta, hogy a szlovákiai iskolák tanulóinak matematikai, természettudományi, olvasottsági, szövegértési készségei elmaradnak az OECD országok diákjainál megállapított szint mögött. Az olvasottság és a szövegértés szintjének rohamos csökkenése napjainkban szinte általános jelenséggé vált. Ezzel kapcsolatban ma már bibliofóbiáról, azaz a könyvek iránti tartós érdektelenségről, sőt ellenszenvről beszélhetünk. A helyzet orvoslása érdekében az iskolai társaság az egész tanévben hasonló akciókkal tervezi újra felkelteni a tanulók olvasás iránti érdeklődését.

A SZOCIÁLIS ÖSZTÖNDÍJAK AZ ELMÚLT ISKOLAI ÉVBEN IS HOZZÁJÁRULTAK A KÖZÉPISKOLÁSOK TANULMÁNYI ELŐMENETELÉNEK ÉS MAGAVISELETÉNEK JAVÍTÁSÁHOZ

Az elmúlt tanévben az oktatási minisztérium 3,61 millió euróval támogatta a gyengébb szociális helyzetben lévő középiskolásokat, akik tanulmányi átlaguktól függően havonta 45,21 eurós támogatáshoz is juthattak. A 2015/2016-os tanévben összesen 101 534 esetben fizettek ki szociális ösztöndíjat. Az ösztöndíjban részesültek száma 2015 szeptemberében volt a legalacsonyabb (9 124), 2016 januárjában pedig a legmagasabb (10 608). Az ösztöndíj átlagos nagysága 35,56 euró volt, az évközi növekedés nagysága pedig 32 cent. Az összesen kifizetett ösztöndíj mennyisége azonban 337 000 euróval elmaradt az előző évben, vagyis a 2014/2015-ös tanévben kifizetett összegtől. A legtöbb ösztöndíjas középiskolás immár hagyományosan Eperjes megyében tanul, ahol összesen 29 511 támogató ösztöndíjat fizettek ki az iskolák – összesen 1,05 millió eurót. A megyénkénti további sorrend: Kassa megye (28 644 kifizetett ösztöndíj – 1, 016 millió euró), Besztercebánya megye (18 383 ösztöndíj – 637 000 euró), Nyitra megye (8 971 ösztöndíj – 320 000 euró), Zsolna megye (8 324 kifizetett ösztöndíj – 305 000 euró), Nagyszombat megye (3 626 ösztöndíj – közel 129 000 euró), Trencsén megye (2 428 ösztöndíj – közel 90 000 euró) és Pozsony megye (1 645 kifizetett ösztöndíj – nem egészen 63 000 euró). A szociális ösztöndíjakat az Oktatási Minisztérium az SZK Tudományos–Műszaki Információs Központjának a közvetítésével juttatja el az érintettekhez. E támogatás célja segíteni a nehéz szociális körülmények között élő középiskolások tanulmányait, és ezáltal növelni esélyüket a munkaerőpiacon való sikeres helytállásra, a képességeiknek megfelelő munka vállalására és végzésére.

„A középiskolásoknak megítélt szociális ösztöndíj hozzájárul az iskolai rendtartás következetesebb és tudatosabb betartásához, hiszen a tanulókat rendszeres iskolalátogatásra és az elvárt magaviselet szabályainak a betartására motiválja.” – hangsúlyozta Ján Pituch, a Kassai Kukučín utcai Szakközépiskola igazgatója. Az ösztöndíj pozitív hatását fontosnak ítéli Stanislav Král, a čaklovi Közös Igazgatású Középiskola igazgatója is, aki külön kiemelte, hogy az ösztöndíjnak köszönhető a tanulók tanulmányi előmenetelének a javulása, de az a tény is, hogy ezek a tanulók az ösztöndíjból tudják megvásárolni a tornaruhát és az egyéb szükséges taneszközöket.

Szociális ösztöndíjat a középiskolások ebben a tanévben is igényelhetnek. Azok nyújthatnak be ilyen irányú kérvényt, akiknek a szülei szociális segélyből tartják el a családjukat, illetve akiknél az évi jövedelem tizenkettő részé az adott évben nem haladja meg a család fenntartásához elengedhetetlenül szükséges havi létminimumot. Az ösztöndíjról és annak összegéről az iskola igazgatója dönt. Az ösztöndíj nagysága az egy gyermekre megállapított létminimum összegének és a gyermek tanulmányi eredményeinek függvénye. A 2,0-s előmenetelt elérő tanulók a létminimum 50%-át, a 2,5-ös átlagot elérők a 35%-át, a 3,5-ös átlagot elérők a 25%-át kaphatják a gyermek számára meghatározott létminimumnak. Ebben a tanévben a szociális ösztöndíjak nagysága a következő: 45,21 euró, 31,65 euró, illetve 22,61 euró havonta.

KÖZÉP-EURÓPÁNAK NAGY TARTALÉKAI, LEHETŐSÉGEI VANNAK A MŰVELŐDÉS FEJLESZTÉSÉRE

Peter Plavčan oktatási miniszter a közelmúltban tárgyalt Balog Zoltánnal, a magyar kormány humánerőforrások miniszterével, akinek a hatáskörébe tartozik a sport és az oktatásügy is. Tanácskozásukon a nemzetiségi és a regionális oktatás specifikus kérdéseit vitatták meg, de érintették a főiskolai-egyetemi képzés sajátos kérdéseit is.

„Magyarországon az utóbbi években jelentős változások történtek az iskolaügyben. Az egyetemek helyzete nem csak az anyagi ellátottság szempontjából javult jelentősen, de az oktatás, a hallgatók felkészítése nemzetközi megítélés szerint is magasabb szintet ért el.“ – jelentette ki a szlovák oktatási tárca vezetője, aki magyar kollégáját tájékoztatta a komáromi Selye János Egyetem komplex akkreditációjának a sikeres befejezéséről is. A miniszterek fontosnak tartották kölcsönösen tájékoztatni egymást a nemzetiségileg vegyes területeken történő oktatás jelenlegi helyzetéről is. „Mindketten nagyon fontosnak tartjuk az alap- és középiskolai képzés részterületeit. Támogatjuk azt az igyekezetet, hogy sikerüljön a jövőben is megtartani a kisiskolákat, de azokat a teljes szervezettségű iskolákat is, amelyekben alacsony a tanulók létszáma az egyes osztályokban.“ – jelentette ki Balog Zoltán magyar miniszter. Külön kiemelte, hogy véleménye szerint ez a megállapítás főként a nemzetiségi iskolákra vonatkozik, és mindkét ország számára egyaránt nagyon fontos. Ugyancsak nagyon fontos mindkét miniszter véleménye szerint a roma közösségekben élő gyermekek oktatásának a hatékonyságát fokozni. E témakörrel a következő év első negyedévében külön és részletesen foglalkozik majd a szlovák-magyar kormányközi vegyes bizottság.

Balog Zoltán hivatalos budapesti látogatásra hívta szlovák kollégáját, aki a meghívást elfogadta. A találkozásra ez év novemberében kerül majd sor, ugyanis akkor tanácskoznak Budapesten az európai országok sportért felelős miniszterei. Balog Zoltán megjegyezte, hogy ebből az alkalomból Peter Plavčan miniszter minden bizonnyal meglátogat néhány magyarországi szlovák nemzetiségi iskolát is.

A SZAKEMBEREK POZSONYBAN TÁRGYALTAK A ROMA FIATALOK HELYZETÉRŐL

A roma ifjúság identitása, személyiségfejlődése, a társadalmi életben való részvétele, valamint a szociális jogokhoz, művelődéshez, munkához való joga – ezek voltak fő témái a „Roma ifjúság helyzetének javítása mint a változásokat elősegítő fontos tényező” című konferenciának, melyet 2016. október 9-10-én tartottak Pozsonyban. A konferenciát Szlovákia – az EU Tanácsának jelenlegi elnöke – hívta össze, ahol a szervezési és a tartalmi feladatok megoldásával a munkaügyi és az oktatásügyi tárcát bízta meg. A tanácskozás az európai országok kompetens szerveinek a részvételével valósult meg. Célja az volt, hogy kellő teret biztosítson az érdemi vitához a roma ifjúság jelenlegi helyzetéről, a továbblépési esélyek leghatékonyabb kihasználásának a lehetőségeiről és mikéntjéről, illetve az újabb szükséges és érdemi változások, módszerek, hozzáállások megvitatásáról az európai társadalmi közösségekben. A három nap alatt az EU Tanácsának politikai vezetői, az Európai Ifjúsági Fórum és az Európai Parlament képviselői, valamint a problémakör további szakértői ismertették e témakörrel kapcsolatos elképzeléseiket, javaslatukat. Peter Krajňák oktatásügyi államtitkár szerint a konferencia hozzájárult annak a ténynek a megértéséhez és elfogadásához, hogy az ifjúságnak nagyobb figyelmet kell szentelni, különösen az ifjúság azon részének, amely a társadalom részéről többszörösen is diszkriminációnak van kitéve. A konferencia megkezdése előtt a következőket üzentte a résztvevőknek: „Most ti vagytok az ifjú európai romák élőben megszólaló hangja. Használjátok ki ezt a lehetőséget arra, hogy értelmesen, érthetően, világosan fogalmazzátok meg saját nézeteiteket, véleményeteket, minden kor- és sorstársaitokat érintő felhívásaitokat azokkal a kompetensekkel folytatott vitáitokban, akik arról hoznak döntéseket, hogy ti hogyan válhattok-e döntések részeseivé, sőt alkotóivá, hogy képesek lehessetek vállalni is a felelősséget a teljesítésükért.“

POZSONYBAN A SZAKKÉPZÉS VONZÓBBÁ TÉTELÉNEK A LEHETŐSÉGEIRŐL TÁRGYALTAK

2016. október 19-én és 20-án – Szlovákia EU tanácsi elnökségének meghatározott programpontjaként – az egyes országok kompetens minisztériumainak a szakképzést és a felnőttképzését irányító felelős vezetői Pozsonyban tárgyaltak. Többek között értékelték az eddigi reformok eredményeit és a szakmunkásképzést szabályozó politikai koncepciók eddigi hatékonyságát. A tanácskozást 2016. október 18-án Peter Plavčan Szlovákia oktatási minisztere és Richard van Rijssen, Hollandia szlovákiai nagykövete nyitották meg. Peter Plavčan hangsúlyozta, hogy napjainkban a szakképzés, a szakmunkások, szakemberek felkészítése az Európai Unió legjelentősebb prioritásai közé tartozik. Megnyitó beszédében felhívta a figyelmet arra, hogy a kérdés fontosságát külön kiemeli az a tény, hogy lényegében az utánunk következő generációk jövőjét meghatározó ügyről van szó, hiszen értékeket teremteni megfelelő szakemberek, vagyis szakképzés nélkül lehetetlen. Ezért is tartja kiemelkedően fontosnak a szakképzésért felelős minisztériumi vezetők munkáját és felelősségét. Hangsúlyozta, hogy az említett minisztériumi vezető szakemberek feladata a hazai prioritásokat európai szintre emelni, összhangba hozni az európai elvárásokkal. Természetesnek tartja, hogy ezek a vezető beosztású szakemberek – mint az adott terület minden bizonnyal legkiválóbb szakértői – sikeresen hozzá tudnak járulni az európai szakképzés helyzetének, színvonalának a javításához is.

Az adott minisztériumok szakképzésért felelős vezérigazgatói státuszban dolgozó vezetőinek plenáris ülésén megvitták az „Új készségek Európáért“ c. kezdeményezést és a hozzá kapcsolódó „Az alacsony képesítéssel rendelkező felnőttek készségfejlesztésének tényleges biztosítékai“ címen előterjesztett dokumentumot. A jelenlévő vezérigazgatók mindezek mellett megismerhették az e témakörben Rigában tartott tanácskozás határozatainak a mindennapi gyakorlatba történő implementációjának eredményességét taglaló tájékoztatást is – beleértve a szakképzés nagyon sajtós feladatait a migránsok sikeres integrációjának megvalósításában. Az ötlet- és véleménycserék során a résztvevők képet kaptak a Szlovákiában megvalósuló duális képzés bevezetésének jelenlegi állapotáról, megvitták a szaktantárgyakat tanító pedagógusok és a szakképzést biztosító mesterek munkáját segítő eljárásokat, valamint a szakképzés realizálásának új és újabb, hatékonyabb formáinak, továbbá a posztsekundáris képzésnek a lehetőségeit is. A workshopok eredményei az Európai Unió tagországai számára jó példaként hasznosíthatók a szakmunkások képzésének igényes munkájában, de értékes alpanyagként lesznek felhasználhatók az Európai Bizottság által 2017-ben rendezendő tanácskozáson is, ahol a felnőttek képzésének szakmai kérdéseit vitatják meg.

